

Одним із різновидів СР студентів-медиків є волонтерська діяльність, зорієнтована на здоров'язбереження, надання оздоровчої, психологічної, емоційної, побутової допомоги тим, хто її потребує.

Волонтерська діяльність у галузі здоров'язбереження є професійно значущим етапом у системі практичної підготовки майбутнього лікаря, оскільки виступає первинною ланкою апробації його готовності до здоров'язберігальної діяльності, сприяє формуванню фундаменту професійного світосприйняття. Така діяльність передбачає участь або в одноразових заходах, або в тривалих програмах, спрямованих на збереження здоров'я різних верств населення. Як свідчить практика волонтерства в галузі здоров'язбереження, рівень готовності студентів-медиків до використання здоров'язберігальних технологій в умовах, наближених до професійних, значно підвищується.

Для ефективного планування й організації СР студентів дотримуються певні умови: забезпечення навчально-методичної підтримки й індивідуальності завдань для СР; розподіл завдань на початку навчального року (семестру); розробка поточних і рубіжних форм контролю; визначення часу консультацій викладачів для координації СР студентів. Методичне забезпечення СР студентів-медиків передбачає засоби контролю з боку викладача (контрольні питання за темою, перевірка практичних завдань, самостійних аналітичних робіт, виконання модульних контрольних робіт) і самоконтролю з боку самого студента (тести, пакети контрольних завдань, питання і завдання для самоконтролю).

Рівень і складність завдань для СР майбутніх лікарів на різних стадіях навчання відрізняються за формою і змістом. На перших двох курсах СР ставить за мету розширити та закріпити знання і вміння, отримані під час лекцій і семінарів. У цьому разі найефективніші такі форми проведення СР: написання есе-формулювання будь-якого поняття; письмовий огляд із певного питання; складання глосарію із заданої теми. На старших курсах СР студентів допомагає реалізації їхніх професійних навичок і передбачає складання мультимедійних презентацій – розкриття власного бачення певного питання; домашню підготовку до ділової гри; розробку групового проекту, наприклад, «Шляхи вдосконалення надання медичних послуг в Україні»; підготовку доповідей на студентських наукових конференціях [1].

Таким чином, самостійна робота студентів є обов'язковою формою підготовки майбутніх лікарів, результатом якої стає підвищення рівня знань студентів, формування вмінь самостійно мислити і приймати рішення, що вкрай важливо для формування їхньої готовності до використання здоров'язберігальних технологій.

Список використаної літератури

1. Донченко В. І. Методика навчання здоров'язберігальних технологій студентів медичного університету : дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.02 / Донченко Вікторія Іванівна. – Х., 2016. – 263 с.
2. Наумчук В. І. Професійна підготовка майбутніх вчителів фізичної культури в процесі самостійної роботи зі спортивних ігор : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» / В. І. Наумчук ; Тернопіль. держ. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. – Тернопіль, 2002. – 19 с.
3. Оршанський Л. В. Креативне інформаційно-освітнє середовище як чинник саморозвитку особистості / Л. В. Оршанський // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методи навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми: зб. наук. праць / редкол.: І. Я. Зязюн (голова) [та ін.]. – К. : Вінниця ТОВ фірма «Планер», 2010. – Вип. 23. – С. 86-92.

РОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ НА КАФЕДРІ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ З ЕПІДЕМІОЛОГІЄЮ

**Дубинська Г.М., Лимаренко Н.П., Боднар В.А., Ізюмська О.М., Полторапавлов В.А.
Коваль Т.І., Сизова Л.М., Прийменко Н.О., Котелевська Т.М., Руденко С.С., Марченко О.Г.**

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

Представлені принципи самостійної роботи студентів, що ґрунтуються на застосуванні інформаційних технологій, інтерактивних методів навчання, та висвітлено їхню роль у навчальному процесі.

Ключові слова: самостійна робота, інтерактивні методи, навчальний процес.

Актуальним завданням вищої школи залишається підготовка професійно й культурно орієнтованої особистості, яка має здатність до фахової, інтелектуальної, соціальної творчості, стійкі вміння, навички виконання професійних обов'язків і усвідомлює необхідність навчання й самовдосконалення. Виклики сучасності, поставлені перед вищою школою, вимагають пошуку шляхів оптимізації навчального процесу. Нині навчання стає складнішим за своїми цілями та інтенсивнішим за змістом. Науковість, фундаментальність, системність, єдність теорії і практики – провідні ланки сучасного навчального процесу. Не менш важливим є формування комунікативної, свідомої активності студентів і самостійного, творчого пізнання. Збільшення обсягу знань, обмеження часу для його викладання вимагає застосування ефективніших методів і технологій навчання. Тому актуальним є впровадження нових освітніх технологій, які мають сприяти загальному розвитку особистості, формуванню її світоглядної культури, творчості, підвищувати зацікавленість студентів до навчання.

Провідне значення для правильної організації навчального процесу має самостійна робота студентів (СРС), впровадження інтерактивних методів навчання, опанування сучасних інформаційних технологій. СРС є ефективною формою навчального процесу на кафедрі, яка виконується студентами самостійно і контролюється викладачем у позааудиторний час. Правильна її організація є методом удосконалення навчального процесу, оскільки студент прагне досягти встановленої мети, застосовуючи теоретичні знання, практичні навички та свої зусилля.

Суттєвою складовою СРС на кафедрі інфекційних хвороб є глибока клінічна підготовка студентів. Одним із головних елементів у здобутті професійної компетентності є формування креативного, професійного мислення і творчого підходу в обґрунтуванні лікувальної тактики на основі моделювання конкретної клінічної ситуації з використанням принципів диференційованого діагнозу і доказової медицини.

З цією метою студенту для курації надається хворий для визначення алгоритму обстеження, проведення диференційованої діагностики, складання прогнозу щодо особливостей перебігу захворювання. Аналіз такої проблемної ситуації сприяє формуванню індивідуального мислення студента, прийняттю правильних рішень у професійній діяльності, що є важливим етапом розвитку і самостійної пізнавальної діяльності. Обговорюючи з викладачем результати огляду й обстеження, студент перевіряє правильність розв'язання проблеми й отримані результати. Таким чином, курація інфекційного хворого студентом із подальшим розбором і обговоренням з викладачем, з максимальним наближенням до лікарської практики у поєднанні з чергуванням студентів у приймальному відділенні, їх участю в консультаціях хворих з інфекційною патологією сприяють умінню використовувати теоретичні знання в конкретному клінічному випадку.

В організації СРС важливим є використання сучасних інформаційно-телекомунікаційних технологій, які забезпечують високий рівень професійної й інформаційної культури майбутніх лікарів. Професійну діяльність майбутнього лікаря неможливо уявити без використання сучасних засобів електронного зв'язку і програмного забезпечення. Формування необхідних знань, умінь і навичок є ефективним, зокрема в умовах дистанційного навчання, яке реалізується за допомогою інформаційних технологій, що передбачають інтерактивне спілкування викладачів зі студентами-медиками з використанням телекомунікаційного зв'язку, і ґрунтується на основі СРС з навчальним електронним матеріалом, включаючи мультимедійні презентації, кінофільми, відео- та аудіозаписи.

В умовах реформи вищої школи для СРС усе ширше застосовуються активні методи навчання, які сприяють формуванню не тільки професійних, але й комунікативних якостей майбутніх лікарів. Такі методи навчання реалізуються на кафедрі інфекційних хвороб із застосуванням різних за складністю клінічних ситуаційних завдань і задач із конкретної теми. Ці завдання імітують можливу клінічну ситуацію, з якою в майбутньому можуть зіткнутися студенти. Ця методика навчання сприяє розвитку в студентів логічного, клінічного мислення, вмінню встановлювати діагноз, навички вести дискусію, аналізувати клінічні випадки, приймати правильні рішення при виникненні конкретної ситуації. Рішення ситуаційних задач дає можливість студентам сконцентрувати і застосувати всі попередньо здобуті знання і практичні навички. Після самостійного вирішення завдання викладач вказує на допущені помилки і недоліки. Крім цього, студенти, готуючись до заняття, розв'язують тестові завдання з бази даних «Крок-2» на сайті академії (в системі дистанційного навчання).

СРС включає також науково-дослідницьку діяльність у студентському науковому гуртку. Формуючи любов і повагу до майбутньої професії, студентський науковий гурток є важливим етапом у професійній підготовці майбутніх фахівців. На засіданнях гуртка студенти проводять клінічні обстеження хворих, обговорюють нові монографії, журнальні статті, влаштовують дискусії, проводять власні наукові дослідження і виступають із повідомленнями на науково-практичних конференціях. Неодноразово кращі роботи студентів публікувалися та відзначалися на Всеукраїнських і міжнародних конференціях, перемагали на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт.

Таким чином, самостійна робота з упровадженням інформаційних та інтерактивних методів навчання дозволяє студентам розвивати здобуті знання, свої професійні вміння, клінічне мислення, ініціативність, самостійність і відповідальність. Такий спосіб навчання максимально наближений до реальних вимог сьогодення, сприяє поглибленню знань і вдосконаленню практичних навичок при наданні медичної допомоги інфекційним хворим.

Список використаної літератури

1. Нейко Є. М. Навчально-методичне забезпечення самостійної роботи студентів при вивченні фундаментальних дисциплін / Є. М. Нейко, Л. В. Глушко, Г. М. Ерстенюк // Медична освіта. – 2004. – № 1. – С. 13-14.
2. Драч І. І. Розвиток творчих здібностей студентів – важлива складова підготовки майбутніх фахівців / І. І. Драч // Нові технології навчання. Науково-методичний збірник. – 2006. – Вип. 45. – С. 37-42.
3. Методичні аспекти викладання навчальних дисциплін «Інфекційні хвороби» та «Епідеміологія» в сучасних умовах / Г. М. Дубинська, В. А. Полторапавлов, О. М. Ізюмська [та ін.] // Основні напрямки удосконалення підготовки медичних кадрів у сучасних умовах : матеріали навчально-наукової конференції з міжнародною участю. – Полтава, 2015. – С. 76-78.

ДОСВІД УПРОВАДЖЕННЯ ДЕЯКИХ ТЕХНОЛОГІЙ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА КОНТРОЛЮ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ АНГЛОМОВНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ

Дубінін С.І., Ваценко А.В., Улановська-Циба Н.А., Пілюгін В.О., Передерій Н.О., Рябушко О.Б., Овчаренко О.В.

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

Висвітлено питання організації та контролю самостійної роботи студентів англomовної форми навчання на кафедрі медичної біології з використанням традиційних та інноваційних технологій.

Ключові слова: самостійна робота, медична біологія, технології.

Головним завданням вищої школи є формування особистості висококваліфікованого спеціаліста, здатного до самоосвіти, саморозвитку й інноваційної діяльності в умовах сучасного високотехнологічного суспільства. Розвиток сучасної науки, широке впровадження її досягнень і нових технологій у сферу медицини не тільки кардинально змінюють умови праці медичних працівників, а й істотно підвищують вимоги до випускників вищих навчальних закладів.

У зв'язку з переходом до навчання за новими стандартами освіти значно зростають роль і значення самостійної роботи студентів (СРС), яка поступово перетворюється на провідну форму організації навчального процесу. Так, із дисципліни «Медична біологія» на СРС припадає від 30% до 55% програмного матеріалу відповідно до розділу. СРС передбачає різноманітні види індивідуальної та колективної навчальної діяльності та